

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.172/2012/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bánk Attila ügyvéd ügyintézésével együtt a dr. Szabó Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Győri Attila ügyvéd ügyintézésével együtt a dr. Győri Attila Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt **alperes neve** (címe) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 6.P.20.838/2010/47. számú ítélete ellen az alperes részéről 51. és Pf.3. sorszáma alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy térítse meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 15 000 (tizenötezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

2005. január hó 1. napján hajnali 1 óra körül egy szilveszteri összejövetelen a felperes pezsgővel lelocsolta az alperes kabátját, amiben a mobiltelefonja volt. Emiatt az alperes a felperest egy alkalommal ököllel arcra ütötte. Az utcára távozó alperest a felperes követte és szóban provokatív jelleggel felelősségre vonta a történetek miatt. A felek között hangos vita alakult ki, melynek során az alperes ismételt tetteivel bántalmazta a felperest, aki elesett, s ennek során a bal boka háromszoros törését szenvedte el.

A Berettyóújfalui Városi Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 18.Bf.179/2008/4. számú ítéletével részben megváltoztatott 3.B.516/2005/24. számú ítéletében a fenti cselekmény miatt az alperes bűnösségét testi sértés bűncselekményének elkövetése miatt megállapította. A jogerős ítélet szerint nyomatékos enyhítő körülmény volt a sértett kitartó és provokatív közrehatása.

A felperes a keresetében az alperest kártérítés jogcímén 5 049 000 Ft és annak a 2005. január hó 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte elsődlegesen elévülés miatt, de vitatta a keresetet jogalapjában és összecszerűségében is, végezetül pedig hivatkozott a felperes 50 %-os mértékű közrehatására.

Az elsőfokú bíróság a 47. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 160 884 Ft tőkét és ennek 2005. március hó 1. napjától járó késedelmi kamatát, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította azzal, hogy a felek a költségeiket maguk viselik. Kötelezte az alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 9 650 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint az alperes által sem vitatottan őt a felperes a bántalmazása miatt bekövetkezett kárainak megtérítésére 2009. december hó 29. napján írásban felszólította; a posta által kézbesített levelet az alperes átvételére feljogosított szülője vette át. Az írásbeli felszólítások tekintetében a kötelezett hivatalosan bejelentett lakóhelyére történő postai kézbesítéssel az elévülés megszakadása bekövetkezik, és különösen igazolható ez az általános jellegű értelmezés a perbeli esetben, ahol többlettényállási elemként jelentkezik, hogy az alperes részére az adott címre kézbesített hivatalos iratok átvételére jogosult alperesi szülő a kézbesítés napján azt át is vette. Ezen körülmények mellett az elévülés tekintetében irreleváns volt, hogy az átvevő a továbbiakban az írásbeli felszólítást tartalmazó küldeményt hogyan kezelte. Ezzel tehát az elévülés megszakadt és az újrakezdődött, ezért a felperes a 2010. március hó 8. napján előterjesztett keresetlevelében érvényesített követelést bírósági úton érvényesíthette.

Az alperes által elkövetett testi sértés és a felperes bokatörése közötti okozati összefüggés tényét, valamint a saját magatartásának a felróhatóságát az alperes sem tette vitássá, ami a büntetőeljárás iratai és bizonyítékai alapján amúgy is megállapítható volt. A felperes provokatív magatartása a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése alapján kármegosztásra ad alapot, ám a felperesi közrehatás mértéke mindössze 10 %-ban volt meghatározható, mert ugyan a szóbeli provokáció nem felelt meg az adott helyzetben általában elvárható magatartás követelményének, ám a felperes részéről tettelegesség megvalósítására nem került sor, és bár a fellépése közrehatott az alperesi tettelegesség kialakulásában, a bekövetkezett eredmény tekintetében ez a közrehatás csekély súlyúnak minősült az alperes súlyosan felróható, az adott helyzetben általában elvárható magatartás elvét sértő tetteleges magatartásához viszonyítottan. Emiatt az alperest a felperes vagyoni kárainak 90 %-áért terheli kártérítési felelősség.

A beszerzett egészségügyi dokumentáció és az igazságügyi orvosszakértői vélemény adatai szerint a felperes a bokatörése miatt 2005. január hó 1. napján műtéten esett át, majd január hó 10. napjáig kórházi osztályon feküdt, ahonnan otthonába szállították. Innen 2005. február hó 9. és április hó 14. napjain kellett kontrollvizsgálaton megjelennie, majd 2005. június hó 28. napján távolították el a műtét során behelyezett fémet, amelyet követően 2005. július hó 1. napján szállították az otthonába; a varratok eltávolítása 2005. július hó 7. napján történt. Valamennyi kezelést-ben végezték. A felperes öt alkalomra

igényelte a "B" - "D" - "B" közötti személygépjárművel történt utazás költségét, ami összesen 8 618 Ft-ban állapítható meg.

A felperes a perbeli időszakban a "**C**" Szakképző Iskola..... szám alatt működő tagintézményének 14. évfolyamos nappali tagozatos tanulója volt. A 2005. január hó 1. és május hó 6. napjai közötti 85 tanítási napot felölelő időszakban a felperes a testi sérülése miatt nem használta a lift nélküli épületben lévő IV. emeleti lakását, ezért a szülei "**b-i**" otthonában tartózkodott, ahonnan őt személygépkocsival kellett a "**d-i**" iskolába szállítani. Egy utaztatás költsége ("B" -"D" - "B") 1 723 Ft volt. A felperes nehezített járása a szállítását 6 hétig indokolta, ami 30 iskolai tanítási napot foglal magába. Az utaztatás ezen időszakban felmerült költsége 51 690 Ft volt, míg a felperes az ezt meghaladó időszakra nem érvényesíthette alappal a követelését.

4 hónapig indokolt volt a felperes feljavító ételmezése, aminek költsége a felemelt keresettel egyezően 97 200 Ft volt.

A felperest a műtétet követő hazabocsátását követően a szülei a saját otthonukban gondozták. Ő 6 hétig szorult gondozásra és ápolásra, aminek költsége 21 252 Ft volt.

A felperes előadása szerint a beltagságával működő "**A-M**" Bt. 2005. év nyarán vízi sporteszköz bérbeadására irányuló vállalkozási tevékenységet kívánt beindítani és folytatni, mely a bokasérülés következtében megghiúsult. Az emiatt elmaradt jövedelem iránti követelését a felperes 4 770 000 Ft-ban határozta meg. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján rendelkezésre álló adatok szerint az elsőfokú bíróság sem az elmaradt jövedelem tényét, sem annak összegszerűségét nem találta megállapíthatónak, ami miatt az általános kártérítésre vonatkozó szabályok sem voltak alkalmazhatóak.

A felperest ért kár tehát összesen 178 760 Ft-ban volt megállapítható, amelyből az alperes 160 884 Ft megtérítésére köteles annak a Ptk. 360. §-ának (1) és (2) bekezdései, valamint a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése alapján 2005. március hó 1. napi kezdő időponttal meghatározott késedelmi kamataival együtt, amelyet meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és a Pp. 81. §-ának (1)-(2) bekezdéseinek együttes alkalmazásával mondta ki: a felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik figyelemmel arra is, hogy a felperes az eljárás során 92 188 Ft összegű szakértői díjat előlegezett. Az alperes a peresztességével arányos 9 650 Ft kereseti illeték állam javára történő megtérítésére köteles, míg azt ezt meghaladóan a felperes személyes költségmentessége okán az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a felperes keresetének az elutasítását kérte, másodlagosan pedig a felperes 50 %-os közrehatása miatt a marasztalás tőkeösszegét 80 442 Ft-ra kérte leszállítani. Változatlanul fenntartotta az elévülési kifogását, mert ő az öt éves elévülési időn belül nem szerzett tudomást az igényérvényesítésről, mivel több éve életvitelszerűen-en tartózkodik. A közrehatás mértékét 50 %-ban kérte meghatározni figyelemmel a felperes provokatív magatartásának jellegére, annak időtartamára és arra, hogy külső segítséget nem várhatott a lecsillapításához. Sérelmezte, hogy az elsőfokú

bíróság a felperes részére az eljárás végén személyes költségmentességet engedélyezett, aminek a feltételei nem voltak adottak, és ami miatt tart igényt a saját perköltségének a megtérítésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, amelyből levont ténybeli és jogi következtetéseivel is egyetértett az ítélet tábla.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú eljárás során előadottakhoz képest újdonságot nem tartalmazott, a védekezés körében felhozott érveket pedig az elsőfokú bíróság alaposan és helytállóan megválaszolta, ezért az ítélet tábla is csupán visszautal az első fokú ítélet indoklására. Mindössze a fellebbezésben hivatkozottak miatt emeli ki külön is, hogy az elévülés Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése szerinti megszakadása az alperes bejelentett lakcímeire postai úton küldött és az átvételre jogosult személynek kézbesített írásbeli felszólítással eleve megszakadt függetlenül a küldemény további sorsától. Ettől eltérő álláspont esetén ad absurdum elegendő lenne arra hivatkozni, hogy a kötelezethez ugyan megérkezett az írásbeli felszólítás, de azt nem olvasta el, miáltal nem szerzett tudomást az abban foglaltakról, így az a követelés elévülését sem szakíthatta meg. Helytállóan került megállapításra a felperes közrehatásának a mértéke, az arányban állt a saját tettlegességgel és az alperes többször is tettlegességig fajuló magatartásával, amivel szemben komolytalan volt az arra történő fellebbezési hivatkozás, hogy a tettlegességre azért került sor, mert az alperes külső segítséget nem várhatott a felperes lecsillapításához. Az alperes által hivatkozott felperesi tettlegesség nem volt tényállási szinten megállapítható, s annak is jelentősége volt, hogy a felperes szóbeli provokációjára azt követően került csak sor, hogy őt az alperes a pezsgő locsolása miatt egy alkalommal már ököllel arcon ütötte. A perköltséggel kapcsolatos ítéleti rendelkezést is alaptalanul sérelmezte az alperes azért, mert az elsőfokú bíróság utóbb - és a jelen fellebbezési eljárásban nem is vitathatóan - a felperesnek személyes költségmentességet engedélyezett. Ennek az alperes terhén maradó perköltség és az általa megtérítendő kereseti illeték szempontjából nem is volt semmiféle relevanciája, így az erre történő hivatkozás nem adhatott alapot az első fokú ítélet erre irányuló rendelkezéseinek megváltoztatására.

A leírtak miatt az ítélet tábla az első fokú ítéletet annak helyes indokainál fogva a Pp. 253. §-ának (2) és 254. §-ának (3) bekezdései alapján helybenhagyta.

Az alperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett, ám a felperesnek költsége nem merült fel, ezért ennek kérdésében az ítélet táblának határoznia nem kellett. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének b) pontja) miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a pervesztes alperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a

költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Debrecen, 2012. június hó 6. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő